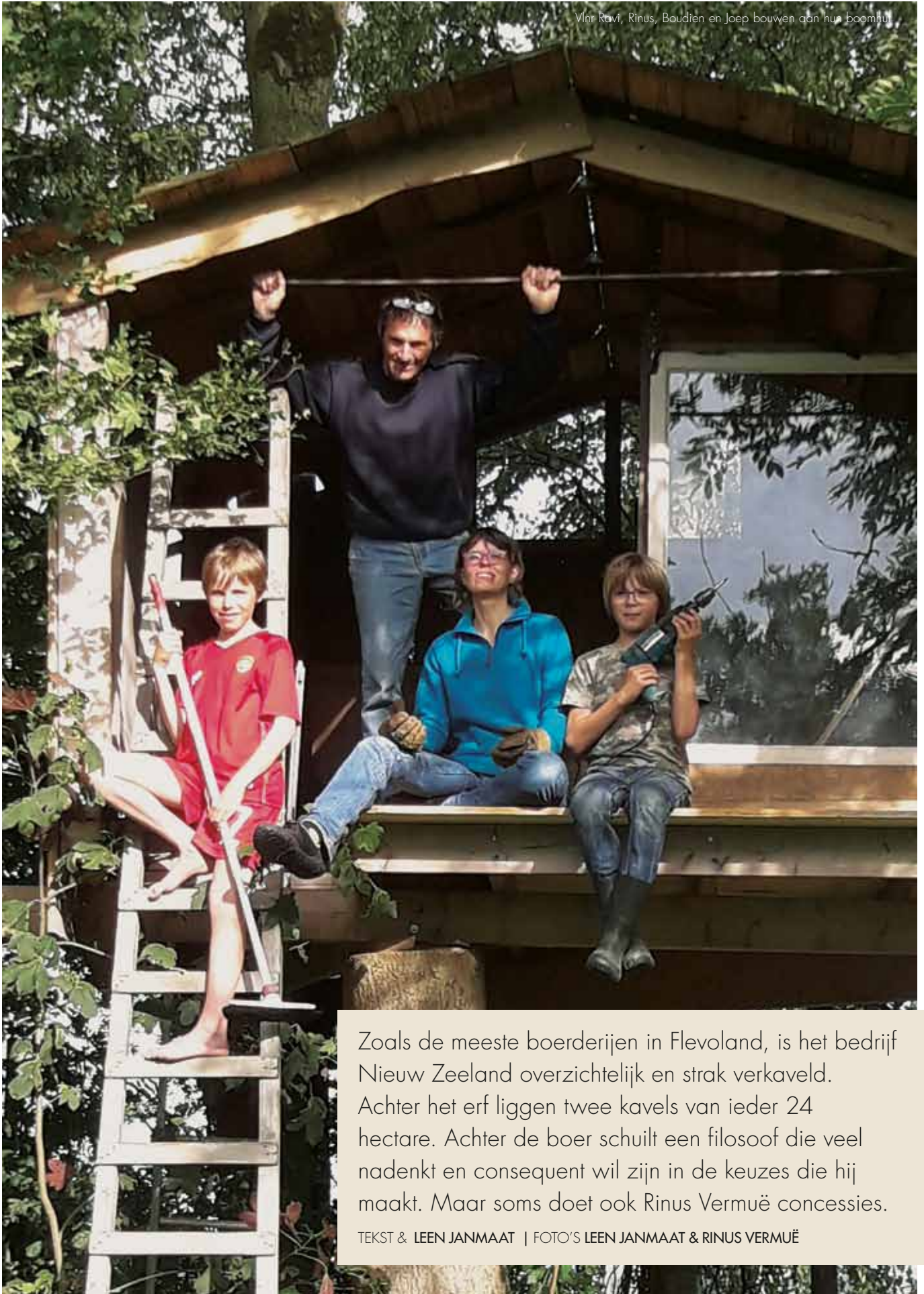

Zoals de meeste boerderijen in Flevoland, is het bedrijf Nieuw Zeeland overzichtelijk en strak verkaveld. Achter het erf liggen twee kavels van ieder 24 hectare. Achter de boer schuilt een filosoof die veel nadenkt en consequent wil zijn in de keuzes die hij maakt. Maar soms doet ook Rinus Vermuë concessies.

TEKST & LEEN JANMAAT | FOTO'S LEEN JANMAAT & RINUS VERMUË

AFBEELDING EN WERKELIJKHEID,
JE ZIET 'T ALS JE HET DOOR HEBT

RINUS VERMUË BIOBOER & FILOSOOF

De naam Nieuw Zeeland verwijst naar de afkomst van zijn ouders. Vader Adri Vermuë trok vanuit Zuid Beveland naar de polder voor het pionierswerk, hij begon als greppelgraver en werd ploegbaas bij de ontginning van de polder. Zijn boerenachtergrond en inzet leverde uiteindelijk een toewijzing op voor het pachtbedrijf aan de Kuinderweg. Erg lang heeft vader Adri niet kunnen genieten van het bedrijf, want in 1976 overleed hij aan een hartkwaal. Rinus zit dan nog op de middelbare school. Een paar jaar later, hij zit dan in het examenjaar, overlijdt ook zijn moeder. Na overleg binnen de familie besluit Rinus de sprong te wagen en neemt het bedrijf over. Het vak leert hij deels van bedrijfsverzorger Gerrit Sikma.

Vanwege voedseloverschotten en gifschandalen besloot Rinus het bedrijf om te schakelen. Gelijktijdig met de omschakeling besloot hij te gaan studeren in Amsterdam, het werd filosofie. Hij vond de tijd hiervoor omdat er enthousiaste mensen kwamen die graag en met inzet werkten op het nu biologische akkerbouwbedrijf. Vaste medewerkers zorgden ervoor dat hij in de stad kon studeren terwijl het bedrijf doorging. Inmiddels is het akkerbouwbedrijf al ruim 25 jaar biologisch. Maar ook als filosoof volhardde Rinus, afgelopen jaar verdedigde hij zijn proefschrift

"In mijn beleving boer ik nog steeds biodynamisch, alleen zonder Demeter-keurmerk."

'Gemeenplaats en illusie'. De mens Rinus omvat meer dan alleen het landbouwbedrijf, daarover praten we tijdens de koffie verder.

Het kavelpad aflopend, komen we langs de gewassen, te beginnen met grasklaver. De snedes zijn bestemd voor biologische veehouders die veelal weer mest terug leveren. Rinus is een uitgesproken voorstander van gesloten kringlopen. Dat er nog steeds gangbare mest op de bio akkers terecht komt vindt hij niet meer van deze tijd: "Het zal hopelijk spoedig tot het verleden behoren." Naast de groenbemesters in het bouwplan vormt biologische dierlijke mest de basis voor de gewasgroei. Natuurlijk gaat er wel eens wat mis, maar overall komt het wel goed. Ongeveer een derde deel van het teeltplan bestaat uit rustgewassen, de granen tarwe en haver staan dit jaar linksachter. Peen, uien en aardappels zijn net opgekomen. De aardappelrassen Allians en Gloriëttà vormen vroeg knollen en geven doorgaans wel opbrengst. De aardappels worden als tafelaardappel verkocht. De verkoop van de aardappelen verloopt tegenwoordig via de Nederlandse Biologische Aardappelpool (NBA). Andere rooigewassen zijn peen en witlof. Deze teelten zijn goed mogelijk omdat vanaf 1986 beide kavels zijn gediepploegd. Hierdoor is lichtere grond opgeploegd die makkelijker te bewerken is.

Boer Rinus showt peen

6 Het blijkt dat we slechts zelden iets ontzettends origineels bedenken en dat we in het tegendeel heel vaak, in iets andere woorden, hetzelfde zeggen. (CITAAT UIT PROEFSCHRIFT)

Een fraaie wilg markeert het einde van het kavelpad. Rinus kreeg de boom van collegaboer Danny Vermuë, geen broer maar wel familie, toen hij omschakelde. Samen met Danny deelt het bedrijf onder andere een Ecoploeg. Deze ondiepe bewerking laat de ondergrond met rust, maar biedt wel voordelen bij het onderwerken van groenbemesters en resterend onkruid. Onkruid wordt na het zaaien en planten bestreden met een wiedege en/of schoffels. Dit voorjaar is de grond erg hard en komen de schoffels moeilijk de grond in. Een extra mes aan de schoffels kan de harde bovenlaag mogelijk openbreken. Inmiddels staat ook het wiedebed klaar voor de eerste ronde over het uienperceel. Dit vraagt om seizoenwerkers. Het bedrijf biedt het jaarrond te weinig werk om met vaste medewerkers te kunnen werken. Rinus huurt via een uitzendbureau tijdelijke krachten in voor het landwerk. De laatste jaren zijn dit voornamelijk Bulgaren en Roemenen. Ze leveren doorgaans goed werk af, vindt Rinus.

De landbouwkundige bedrijfsvoering is redelijk extensief, in dat opzicht zou het bedrijf voldoen aan de Demeternormen. Maar vanwege het receptmatig en verplicht toepassen van BD-preparaten heeft Rinus het Demetermerk losgelaten. "In mijn beleving boer ik nog steeds biodynamisch, alleen zonder Demeterkeurmerk." Het extensief boeren heeft nog een reden, namelijk de behoefte aan tijd voor rust en nadenken in de winterperiode. De boekenkast in de woonkamer verradt dat hij een fervent lezer is. Als ik vraag naar

Het proefschrift

BEDRIJFSGEGEVENS MTS NIEUW ZEELAND

Maatschap van Rinus Vermuë & Boudien Flapper samen met hun twee zonen Ravi en Joep

Arbeid: Eenmansbedrijf met uitzendkrachten
Incidentele samenwerking met Danny Vermuë

Areaal: 45 hectare

Grondsoort: Klei 18-30% afslibbaar

Teelten: Gras-klaver, peen, witlof, boontjes, uien, aardappels, haver, z.tarwe, spinazie en spitskool

Bijzonderheden: Geen website maar wel een maandelijke column in Boerderij

Leeuwerikennestje in het talud

schrijvers die impact hebben gehad op zijn ontwikkeling, noemt Rinus na wat aarzelen Herman Hesse. “Maar je moet dit wel zien in de tijd en afzetten tegen mijn leeftijd toen ik zijn boeken las.” Tijd en werkelijkheid vormen ook een leidraad in zijn filosofiestudie en proefschrift. Het onderwerp van zijn proefschrift kwam als het ware spontaan naar binnen: “Opeens wist ik waarnaar ik verder onderzoek wilde doen en toen ik dit voorlegde aan mijn promotor Jeroen Stumpel was er geen weg terug. Hij vroeg direct wanneer wil je het af hebben.” En binnen de termijn van vier jaar had Rinus de tekst van het proefschrift klaar! Veel lezen, notities maken, samenhangen zoeken en dit vervolgens opschrijven was een enorme klus. Het proefschrift is een zoektocht naar de relatie tussen afbeelding en werkelijkheid door de eeuwen heen. Dit vanuit de vraag ‘is er een patroon te ontdekken in onze omgang met afbeeldingen?’. Rinus heeft dat onderzocht aan de hand van zogenaamde gemeenplaatsen, gevleugelde uitspraken, over kunst en media, zoals bijvoorbeeld ‘kunst is de spiegel van de werkelijkheid’.

Het bestuderen van beelden in de kunst en literatuur inclusief commentaren levert een fasering op in veranderingen in de loop van de tijd. Rinus legt uit hoe onze houding ten aanzien van afbeeldingen verandert in de tijd en de selectie van afbeeldingen anderzijds ons een nieuwe werkelijkheid voorhouden. In het proefschrift komen vele gemeenplaatsen aan bod, dit naar aanleiding van meerdere (nieuwe) afbeeldingstechnieken waarbij steeds het vertrekpunt is dat de afbeelding exact correspondeert met de werkelijkheid. Maar door

De
definitie
van een
gemeen-
plaats:
‘Een ooit
originele
uitspraak
die nog
geen
cliché is
geworden.’

selectie en keuzes van de afbeeldingskunstenaars wijken de afbeeldingen feitelijk af van de werkelijkheid. Op basis van deze studie is het mogelijk te voorspellen hoe in de toekomst met nieuwe afbeeldingstechnieken omgegaan zal worden*.

Citaat uit de conclusie in het proefschrift: ‘Het blijkt dat we slechts zelden iets ontzettends origineels bedenken en dat we in het tegendeel heel vaak, in iets andere woorden hetzelfde zeggen. Daarmee wil niet gezegd zijn dat het ook hetzelfde is. We kunnen nooit patronen of een heel set van uitspraken uit het verleden één op één projecteren naar het heden. Maar de tijden zijn minder ingrijpend veranderd dan we geneigd zijn te denken. Millennia geleden traden mensen het nieuwe op dezelfde manier tegemoet als wij nu, in het begin met verbazing en hooggespannen verwachtingen, daarna volgt gewenning, aanpassing en relativering, uiteindelijk sijpelt het ooit zo nieuwe in elk segment van ons leven door en beginnen we er ongemerkt deel van uit te maken. Het gebruikt ons evenzeer als wij het gebruiken*.’

Nu het voorjaar is en de winterrust voorbij, krijgt de boer weer de overhand. Of de boer invloed heeft op de filosoof of andersom de filosoof op de boer, kan Rinus niet zeggen.

Voorlopig boert hij verder, de beide zoons zijn pas 11 jaar oud, hij heeft nog even de tijd. Het lezen en de liefde voor taal blijft in deze polderboer verscholen, het is wachten op een volgend boek. Wie weet? Maar nu krijgt het landwerk voorrang. ■

* Wie meer wil weten: het proefschrift is te bestellen (ISBN 9789082936605)